

Żywnienie w położnictwie i neonatologii

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Dietetyka
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Dietetyki Klinicznej, ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Dorota Szostak-Węgierek
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna, dr hab. Iwona Boniecka, dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	2 rok, 2 semestr	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)		
seminarium (S)	5	0.2
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)	10	0.4
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	60	2.4

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przedstawienie aktualnego stanu wiedzy na temat żywienia kobiet i mężczyzn z zaburzeniami płodności.
C2	Zapoznanie studenta z różnymi patologiami okresu ciąży oraz metodami radzenia sobie z nimi, w tym odpowiednimi modyfikacjami diety.
C3	Zgłębianie wiedzy dotyczącej prawidłowego postępowania żywieniowego w okresie połogu i laktacji oraz niemowląt.
C4	Zapoznanie studenta z zaleceniami dotyczącej żywienia niemowląt urodzonych o czasie, przedwcześnie i z IUGR.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

E_W17	Zna poszczególne okresy rozwojowe w życiu człowieka oraz rozumie znaczenie specyfiki fazy rozwojowej w pracy z pacjentami w różnych grupach wiekowych (m.in. kobiety w okresie okołoporodowym, menopauzalnym; dzieci, młodzież, seniorzy)
E_W55	Definiuje i rozpoznaje problemy żywieniowe pacjentki w okresie ciąży i laktacji, a także niemowląt oraz uwzględnia je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego, a także zna etiologię, patogenezę, objawy i przebieg chorób towarzyszących ciąży oraz etiologię, patogenezę, objawy i przebieg powikłań u wcześniaków i niemowląt z małą urodzeniową masą ciała oraz wewnątrzmacicznym zahamowaniem wzrastania
E_W62	Zna przebieg ciąży fizjologicznej oraz laktacji, a także etiologię, patogenezę, objawy i przebieg wybranych chorób towarzyszących ciąży

Umiejętności – Absolwent potrafi:

E_U01	Planuje i prowadzi edukację żywieniową indywidualną i grupową
E_U17	Przeprowadza wywiad żywieniowy i ocenia sposób żywienia oraz stan odżywienia osoby badanej w oparciu o odpowiednie narzędzia

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

E_U20	Interpretuje wyniki podstawowych badań laboratoryjnych i wykorzystuje je w planowaniu i monitorowaniu postępowania żywieniowego
E_U32	Oblicza wartość odżywczą pożywienia na podstawie tabel wartości odżywczej produktów spożywczych i typowych potraw, programów komputerowych
E_U43	Planuje żywienie i suplementację dla kobiet w ciąży fizjologicznej i powikłanej różnymi chorobami oraz w okresie karmienia piersią, wcześniaków, niemowląt z małą urodzeniową masą ciała i niemowląt zdrowych zgodnie ze współczesną wiedzą w tym zakresie

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

E_K01	Posiada świadomość ograniczeń swojej wiedzy
E_K17	Przestrzega zasad racjonalnego żywienia w planowaniu diet dla pacjentów, dbając o ich zdrowie
E_K18	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, poszerzone o wymiar interdyscyplinarny
E_K50	Pracuje w grupie i potrafi zarządzać jej członkami

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1	Żywienie kobiet w ciąży o prawidłowym przebiegu. Bezpieczeństwo żywności i żywienia w ciąży Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	E_W17, EW55, E_W62, E_U01, E_U17, E_U20, E_U32, E_U43, E_K01, E_K17, E_K18, E_K50
Wykład 2	Cukrzyca ciężarnych i cukrzyca w ciąży Osoba prowadząca: dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen	
Wykład 3	Ciąża i laktacja u kobiety otyłej w tym po operacji bariatrycznej Osoba prowadząca: dr hab. Iwona Boniecka	
Wykład 4	Żywienie w połogu i okresie laktacji. Wpływ diety matki na skład pokarmu kobiecego Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	
Wykład 5	Preparaty do żywienia niemowląt zdrowych i chorych. Schemat żywienia niemowląt Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	
Seminarium 1	Planowanie żywienia dla ciężarnej z cukrzycą Osoba prowadząca: dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen	
Seminarium 2	Analiza preparatów do żywienia niemowląt z wybranymi schorzeniami Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- Chavarro J.E., Wiolett W.C.: The fertility diet. McGraw Hill 2008
- Cypryk K., Wender-Ożegowska E. (red.): Cukrzyca i ciąża. Medycyna Praktyczna, Kraków 2020
- Czerwonogrodzka-Senczyna A., Brzeziński M. (red.): Dietetyka pediatryczna. PZWL, Warszawa 2025
- Krawczyński M. (red.): Żywienie dzieci w zdrowiu i chorobie. HelpMed, Kraków 2018
- Kunachowicz H., Nadolna I., Przygoda B., Iwanow K.: Tabele składu i wartości odżywczej żywności. PZWL, Warszawa 2020
- Lammi-Keefe C.J., Couch S.C., Philipsom E.H.: Handbook of Nutrition and Pregnancy. Humana Press 2018
- Lepori L.R.: Atlas ciąży i witaminy. Wydawnictwo DK Media Poland, Warszawa 2019
- Nehring-Gugulska M., Żukowska-Rubik M., Pietkiewicz A. Karmienie piersią w teorii i praktyce. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017
- Olesińska M., Teliga-Czajkowska J. (red.): Ciąża a choroby przewlekłe. PZWL, Warszawa 2023
- Pisarski T. (red): Położnictwo i ginekologia. PZWL, Warszawa 2010
- Rychlik E., Stoś K., Woźniak A., Mojska H. Normy żywienia dla populacji Polski. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2024

12. Symonds M.E., Ramsay M.M.: Maternal-Fetal Nutrition during Pregnancy and Lactation. Cambridge University Press 2010
13. Szajewska H. (red.): Żywnienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. Medycyna Praktyczna, Kraków 2024
14. Szostak-Węgierek D. (red.): Żywnienie w czasie ciąży i karmienia piersią. PZWL, Warszawa 2021
15. Wielgoś M. (red.): Biblioteka ginekologa praktyka vol. 9: Żywnienie kobiet w ciąży. VIA MEDICA, Gdańsk 2013

Uzupełniająca

1. Czasopisma: Standardy Medyczne – Pediatria (<https://www.standardy.pl>)
2. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników: <https://www.ptgin.pl>
3. Kardziejonek A.: Czynniki determinujące okres karmienia dzieci mlekiem matki. Wyd. Pomorski Uniwersytet Medyczny, Szczecin 2022
4. Kociszewska-Najman B. (red). Podstawy neonatologii dla studentów. Warszawa 2017
5. Wilińska M. Laktacja – kompendium dla praktyków. Tom 1 i 2. PZWL, Warszawa 2023

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E_W17, EW55, E_W62, E_U01, E_U17, E_U20, E_U32, E_U43	a) Forma zaliczenia przedmiotu: 1. Obecność na zajęciach seminaryjnych obowiązkowa. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej decyzję o formie zaliczenia podejmuje osoba, z którą były zajęcia. Nieusprawiedliwiona nieobecność uniemożliwia dopuszczenie studenta do egzaminu końcowego. - Spóźnienia dopuszcza się maksymalne spóźnienie na zajęcia seminaryjne wynoszące 15 min, po tym czasie student może nie być wpuszczony na zajęcia i otrzymuje nieobecność nieusprawiedliwioną. 2. Zaliczenie z zakresu praktyki – przygotowywanie prac zleconych przez wykładowcę, omówione i dyskutowane podczas zajęć. 3. Egzamin elektroniczny testowy obejmujący materiał wykładowy oraz treści samokształcenia – zalicza 60% możliwych do zdobycia punktów. W przypadku niezaliczenia egzaminu przysługuje drugie podejście (termin poprawkowy, ta sama forma i próg zaliczenia), niezaliczenie egzaminu poprawkowego powoduje konieczność podejścia do egzaminu komisyjnego (ustny przed komisją). Zakres samokształcenia (materiały udostępnione przez koordynatora i wykładowców): 1. Wpływ diety na płodność 2. Żywnienie w ciąży mnogiej 3. Żywnienie w niedokrwistościach u ciężarnych 4. Ciąża u kobiety c chorobą onkologiczną 5. Żywnienie ciężarnej z wybranymi chorobami przewodu pokarmowego 6. Żywnienie niemowląt z małą masą urodzeniową, urodzonych przedwcześnie oraz z wewnątrzmacicznym zahamowaniem wzrastania (IUGR)	Próg zaliczeniowy: 60%

8. INFORMACJE DODATKOWE**Kontakt do koordynatora przedmiotu:**

dr hab. n med. i n o zdr. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna

Zakład Dietetyki Klinicznej, ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa, pokój 54 (sekretariat zakładu: Anna Mierzejewska, p.212, II piętro, tel. 22 877-35-97)

e-mail: aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl bądź przez aplikację Teams

Zajęcia odbywają się według planu umieszczonego w zespole Teams i/lub na stronie internetowej Zakładu Dietetyki Klinicznej: <http://www.zdk.wum.edu.pl>. Przy Zakładzie Dietetyki Klinicznej działa Studenckie Koło Naukowe Dietetyków.

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów

(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich